

BASISDOKUMENT FOR STIFTELSEN KARIBU

Basisdokumentet redegjør for hva Stiftelsen Karibu er (j.f. vedtektene §3). Vår visjon, vår identitet og våre verdier danner til sammen stiftelsens ideologiske plattform og profil.

post@karibu.no
www.karibu.no

Basisdokumentet utfylles av den til enhver tid gjeldende strategiplan og årsplan. Disse utgjør de sentrale styringsverktøy for stiftelsen.

1. NAVN OG FORMÅL

Stiftelsens navn er Karibu, som kommer fra swahili og betyr "velkommen".

Karibu er vokst fram av en spiritualitet, et konkret trosbasert engasjement og en kritisk og analytisk forståelse av makt og dominans i verden. Derfor vil og Karibus formål knytte seg til det å yte finansiell støtte til og strategisk samarbeid med krefter som med analytisk innsikt, moralsk mot og strategisk klarhet arbeider for å skape en rettferdig verden. En verden som kombinerer menneskelig solidaritet, forpliktelse i forhold til lokalsamfunnet, respekt for individuelle og kollektive rettigheter, sosial og økonomisk rettferdighet, barmhjertighet, anerkjennelse av alt livs hellighet og enhet, og en dyp forståelse for vårt kollektive ansvar for kommende generasjoner og deres livsvilkår.

I tillegg til å yte finansiell støtte, vil Karibu også delta i strategiske drøftinger, bidra til å bygge allianser og samarbeidsplattformer, og være en kanal for videreformidling av sør-organisasjoners analyser og endringsalternativer.

Karibus formål er derfor:

- å yte økonomisk støtte til organisasjoner og nettverk i sør som arbeider for en rettferdig verden
- strategisk samarbeid med disse organisasjonene og nettverkene, nettverksbyggende arbeid og formidling av partnernes tenkning i nord

2. VISJON

Stiftelsen Karibu erkjenner behovet for å støtte folkelige prosesser som kan motvirke dominans og undertrykkelse, og som bygger alternative samfunn for et bedre liv. Derfor er Stiftelsens visjon å bidra til at alternative stemmer fra sør knyttet til spørsmål om global rettferdighet kommer fram og blir hørt. (Vedtektene §3 – Visjon)

Møtet med menneskelig lidelse og urettferdighet i verden utfordrer til handling. Systemer, institusjoner og økonomisk handlefrihet konsentrerer makt på en urettferdig måte i den rike del av verden. I Sør, der mennesker særlig rammes og bærer kostnadene for denne opphopningen av

urettferdig makt, er mange kirker, folkelige organisasjoner og analytikere opptatt av å bygge allianser og institusjoner som kan danne en motvekt til Nord's urettferdige dominans. De gir sterke og kritiske bidrag til å fremme utviklingen av samfunn og nærmiljøer som:

- er genuint inkluderende og deltakende (politisk, sosial og kulturell rettferdighet)
- er innstilt på å rette opp skjeve maktforhold, og tette igjen skillet mellom de rike og de fattige – innad i land og mellom nasjoner (økonomisk rettferdighet)
- anerkjenner menneskehetens avhengighet av naturen og fremmer økologisk bærekraftige utviklingsmodeller (økologisk rettferdighet)

Karibu vil bygge relasjoner til slike miljøer i Sør for å bidra til at:

- miljøene tilføres menneskelige, faglige og økonomiske ressurser for å fortsette sitt arbeid for rettferdighet
- det ytes støtte til nettverk og tiltak som styrker faglighet, representativitet og muligheter til å nå fram og bli hørt
- det etableres møtepunkter og samhandling mellom miljøer i Sør og Nord for å bygge globale allianser i arbeidet for rettferdighet

3. FORANKRING OG IDENTITET

Stiftelsen Karibus virksomhet er etablert i møte med den utfordring som lidelse og urettferdighet i verden representerer. Dagens politiske og økonomiske strukturer har ikke gitt rettferdighet og likeverd, men fastholdt og forsterket den undertrykkelse og lidelse mennesker opplever i ulike deler av verden. Karibu er én av mange som vil bidra til å endre denne uretten.

Karibus arbeid er og motivert ut fra et ønske om å leve ut kristen tro i en globalisert verden. Gjennom en mangeårig tilknytning til ulike kirkelige miljøer har Karibu sett sitt oppdrag i det å bidra til nettverksbygging og partnersamarbeid med trosbaserte, folkelig forankrede og transformativt fokuserte miljøer i Sør. I dette arbeidet står Karibu i en åpen, kritisk og supplerende relasjon til kirkelige miljøer i Nord. Karibus mandat er ikke forankret i en medlemsmasse eller i en fasttømret, institusjonelt eid ideologi eller analyse. Karibu utvikler stadig sin profil og sin virksomhet ut fra de utfordringer og behov som stiftelsen blir møtt med fra våre samarbeidspartnere.

Karibus partnergruppe er særlig:

- etablerte partnere i en rekke land i Sør
- nye utfordringer fra kirkelige miljøer i Sør
- alliansepartnere i Norge som det kan være naturlig å samarbeide med for å supplere og utvide Sør-bidraget inn i en norsk virkelighet

a) Trosbasert engasjement

Karibu har en klar, historisk forankring i kirkelige miljøer i Sør og i Norge. Virksomheten bygger på en tro på at alle mennesker er omsluttet av Guds omsorg og at vi er kalt til å synliggjøre Guds kjærlighet i verden. Det har derfor vært naturlig å søke og styrke samarbeid med kirkelige miljøer, og der arbeide for økt mobilisering for rettferdighet. Dette utelukker ikke, men snarere fordrer en radikal åpenhet til å bygge allianser og samarbeid med alle mennesker og miljøer som vil arbeide for en verden som ikke

preges av dominans, hegemoni og imperialisme. Karibu står i kontakt med ulike aktører som i et globalt perspektiv og motivert av brobyggende spiritualitet, vil fremme én universell sivilisasjon basert på likeverd og rettferdighet, og som anerkjenner og gir frihet til kulturelt og religiøst mangfold.

b) Menneskesyn

Karibus menneskesyn er forankret i troen på at alle mennesker er skapt i Guds bilde og derfor har ukrenkelig verdi. Alle mennesker er skapt med like rettigheter og samme ansvar for å bygge trygge fellesskap og en rettferdig verden. Karibu har derfor arbeidet sammen med og til beste for dem som er fratatt de muligheter til livsutfoldelse andre nyter godt av. I vår verden krever dette innsats i forhold til enkeltmennesker og lokalsamfunn direkte, men vel så mye i forhold til strukturer og global maktkonsentrasjon som bidrar til å fastholde urettferdighet og undertrykkelse.

c) Partnerskap

Karibu har etablert en rekke partnerrelasjoner som har bidratt til å sette dagsorden for virksomheten fram til i dag. Karibu har ikke villet institusjonalisere disse relasjonene på en slik måte at det skapes avhengighet, at det begrenser muligheten for ny agendasetting, eller at det reduserer fleksibiliteten i samarbeid og alliansebygging til andre nettverk. Fra Karibus partnere er det tydelig uttrykt at miljøer i Sør som kritisk utfordrer og anklager dominans fra Nord har stadig større vanskeligheter med å framskaffe økonomiske ressurser og kanaler for å bli hørt. Karibu har bidratt til å gi rom for utfoldelse og profilering for en rekke miljøer i Sør som sterkt har satt fokus på den lidelse som påføres mennesker og miljø ut fra urettferdig maktfordeling i verden. Plattformer for samarbeid mellom systemkritiske miljøer i Sør har også blitt innlemmet i partnerporteføljen, og uten at Karibu nødvendigvis har følt seg tvunget til å skulle identifisere seg med alle de synspunkter og analyser som disse miljøene har forfektet. Karibus partnersamarbeid har vært motivert ut fra ønsket om å bidra til at et bredt, kritisk, og endringsfokusert engasjement i Sør skal gis mulighet til å bli hørt.

4. GLOBALISERING OG DOMINANS

De siste årene har verden dreiet mer og mer i en unipolar retning, der den dominerende makt i Nord stadig faller for fristelsen til å gjøre seg til enehersker, uten ansvar for de som rammes og uten respekt for mangfold og lokal - eller nasjonal selvbestemmelse. Dette kan bl.a. sees i hvordan økonomiske avtaler, kondisjonalitet i internasjonalt utviklingssamarbeid, reguleringer av handel og investeringer, og sikkerhetspolitiske og militære allianser stadig viser seg å ivareta Nord's interesser og behov for dominans, økonomisk vekst og ideologisk og kulturell kontroll. Med politiske endringer i Europa på 80 og 90 tallet ble spenninga øst-vest brakt til en ende, men dette har igjen ytterligere svekket Sør-landenes muligheter til å finne politiske alliansepartnere for å motstå politisk og økonomisk overstyring utenfra. For mange i Sør framstår verden i dag med et Nord-styrt imperium som vokser i sin komplekse struktur av politisk, økonomisk og militær makt, og som definerer rammebetingelsen for livsvilkår ulike steder i verden. I dette bildet opplever mange i Sør at internasjonale institusjoner og instrumenter (som Verdensbanken, IMF, WTO, og militære allianser og avtaler) brukes for å ivareta Nord's egne økonomiske og politiske interesser. Kampen mot terror oppleves av mange som kun retorisk begrunnet i et forsvar av demokrati og frihet. De opplever at denne retorikken står i en grell kontrast til en Nord-ledet globalisering som truer deres suverenitet og selvbestemmelse.

Dagens politiske og økonomiske strukturer har ikke gitt rettferdighet og likeverd, men fastholdt og forsterket den undertrykkelse og lidelse mennesker opplever i ulike deler av verden. Omkostningene for dette bæres i første rekke av land og folk i Sør. De allerede mest sårbare og fattige er de som rammes hardest av de rikes innsats for å sikre og styrke egne privilegier og kortsiktig profitt.

I denne situasjonen er det ingen overraskelse at mange fattige land er kritiske til de eksisterende internasjonale handels- og finans regimene. Mange folkelige bevegelser er også engasjert i å analysere og avsløre hvordan disse institusjonene ikke tjener de fattige lands, men snarere de rike lands interesser. Massemønstringer for viktige anliggende som rettferdig handel og gjeldsslette, samt en skjerpet debatt om økonomisk globalisering, indikerer økt oppmerksomhet i folkelige organisasjoner om de storpolitiske prosesser og beslutninger. Det økte fokus på global oppvarming setter også forbrukskultur, økonomisk skjevfordeling og finansiering av globale miljøtiltak sterkere på dagsorden.

Mange sosiale bevegelser og kirker arbeider for alternativer til det de opplever som dagens hegemoniske modell, med en Nord-styrt og profittmotivert økonomisk globalisering som framstår i en kompleks struktur av politisk, økonomisk og militær makt.

5. VERDIER

Stiftelsen Karibu er opptatt av å ivareta noen kjerneverdier i sin virksomhetsidé og i sitt samarbeid med partnere i Sør. Dette er verdier som Karibu vil reflektere i konkrete prioriteringer og i sin driftsmodell.

Disse verdiene er

Åpenhet- åpenhet (transparency) har lenge vært et viktig begrep i utviklingssamarbeid mellom Nord og Sør. I stor grad har dette handlet om Nords krav til fullt innsyn i Sør-partners beslutningsprosesser, økonomiske disposisjoner og driftsmessig organisering. For Karibu er det viktig å stå i en åpen kommunikasjon, læringsprosess og samhandling med partnere og nettverk både i Sør og i Nord. Karibu vil tilstrebe åpenhet om sine beslutningsprosesser og vurderinger, og være mottakelig for utfordringer og kritiske innspill.

Gjensidighet- gjensidighet (mutuality) utfordrer Karibu til likeverdig samhandling med partnere og til å bryte tradisjonell giver-mottaker kultur. Karibu vil delta med partnere i prosesser som utvikler programmer og nettverk, og vil invitere partnere til å reflektere synspunkter på Karibus profil, prioriteringer og virksomhet. Der det er naturlig og når partnere utfordrer, vil Karibu være kanal for at anliggende og synspunkter fra partnere i Sør viderefremmes inn i egen kontekst i Norge og i internasjonale sammenhenger der Norge er representert.

Komplementaritet- komplementaritet (complementarity) handler for Karibu om å bidra til at våre partnere ikke utvikler avhengighet og bindinger til Karibu. Det er ikke ønskelig å sementere et "Karibu-nettverk" der partnere ensidig gjør seg avhengig av finansiell støtte fra Karibu. Karibu vil tilstrebe å delta i programmer og nettverk sammen med flere aktører.

Fleksibilitet- fleksibilitet (flexibility) har vært og er en av Karibus arbeidsmåter. Som en selvstendig, privat stiftelse kan Karibu delta i programmer og nettverk uten hensyntagen til føringer i offentlige bevilgninger eller preferanser i givergrupper. Dette gir Karibu en mulighet til rask respons,

risikofylte engasjementer, og til å delta i utprøving av nye tiltak. Det gir også Karibu et ansvar for å respondere på kritiske situasjoner hos partnere, men og til å sikre kontinuitet for de nye initiativ stiftelsen engasjerer seg i.

Vedtatt i styret for stiftelsen Karibu 06-06-2013